

Miljøgodkendelse

af husdyrbruget

Engvej 10, 7361 Ejstrupholm

**- efter § 11, stk. 2 i Lovbekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse
m.v. af husdyrbrug**

Godkendelsesdato: 13. september 2017

Martin Andersen
Engvej 10
Gludsted
7361 Ejstrupholm

Afgørelse af ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget, Engvej 10, 7361 Ejstrupholm

Ansøgning

Ikast-Brande Kommune har den 29. maj 2017 modtaget en ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget på Engvej 10, 7361 Ejstrupholm, matrikel nr. 1k, m.fl., Sdr. Gludsted By, Ejstrup, omhandlende følgende:

- Ændring og udvidelse af dyrehold fra 169,7 til 220,2 DE¹ i kvæg og svin, svarende til en ændring **fra** en årlig produktion på:
  - 5 ammekøer (over 600 kg)
  - 25 småkalve, tung race (0-6 mdr.)
  - 250 stk. opdræt, tung race (6-26 mdr.)
  - 50 tyrekalve, tung race (220-440 kg)
  - 1.550 slagtesvin (33-107 kg)

Til en årlig produktion på:

- 220 kvier, tung race (6-27 mdr.)
- 4.500 slagtesvin (32 - 107 kg)

Ændringen og udvidelsen af dyreholdet sker inden for de eksisterende bygningsmæssige rammer.

Ikast-Brande Kommune har kontrolleret, at der er overensstemmelse mellem ansøgningen og kommunens registreringer, se efterfølgende *Baggrund for afgørelsen om miljøgodkendelse af husdyrbruget Engvej 10, 7361 Ejstrupholm*.

Afgørelse om miljøgodkendelse

Ikast-Brande Kommune godkender hermed den ansøgte ændring og udvidelse af dyreholdet som beskrevet ovenfor.

---

¹ DE = dyreenhed. 1 DE svarer ca. til 100 kg kvælstof fra gødningsopbevaringslageret.

Der meddeles miljøgodkendelse omfattende bedriftens ansøgte produktionsanlæg samt besætning.

Miljøgodkendelsen, med de tilknyttede vilkår og forudsætninger, erstatter vilkår og forudsætninger for husdyrbrugets drift, som har været stillet og forudsat i forbindelse med tidligere vurderinger af husdyrbrugets virkninger på miljøet.

Afgørelsen om miljøgodkendelse er truffet på grundlag af ansøgningen – herunder af de beregningsmodeller, der indgår i IT-ansøgningssystemet på www.husdyrgodkendelse.dk. Modellernes beregningsgrundlag og normtal er dem, som lå til grund for ansøgningssystemet den 11. september 2017 - datoen for den sidste version af ansøgningen i IT-ansøgningssystemet. Derudover er afgørelsen truffet på baggrund af kommunens registreringer og vurderinger. Se i den forbindelse *Baggrund for afgørelsen om miljøgodkendelse af husdyrbruget Engvej 10, 7361 Ejstrupholm*, med tilhørende bilag.

Miljøgodkendelsen meddeles i henhold til § 11, stk. 2 i *Husdyrgodkendelsesloven*², samt reglerne i *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*³.

De endelige Vand- og Natura 2000-planer, der er vedtaget på baggrund af *Miljømålsloven*⁴ for planperioden frem til 2021, giver ikke anledning til ændringer i administrationsgrundlaget for afgørelser efter husdyrlovgivningen. Det aktuelle projekt er således som udgangspunkt vurderet ud fra de generelle beskyttelsesniveauer i bilag 3 i *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*.

I øvrigt gøres opmærksom på, at miljøgodkendelsen ikke fritager fra krav om eventuel tilladelse, godkendelse, dispensation eller lignende efter anden lovgivning og for andre bestemmelser.

Vilkår

Miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af, at de generelle regler i den til enhver tid gældende *Husdyrgødningsbekendtgørelse*⁵ og øvrige til enhver tid gældende generelle regler overholdes – samt, at nedenstående supplerende vilkår overholdes:

1. Generelle vilkår

- 1.1. Husdyrbruget skal drives i overensstemmelse med det, der er beskrevet i ansøgningen og i miljøgodkendelsen med tilhørende bilag.
- 1.2. Godkendelsen omfatter en maksimal årlig produktion på 220 kvier, tung race (6-27 mdr.) og 4.500 slagtesvin (32-107 kg). Produktionens sammensætning kan justeres i forhold til efterspørgslen, så længe det kan dokumenteres ved beregninger foretaget i IT-ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk eller tilsvarende nationalt anerkendt system, at ammoniakudledningen fra dyreholdet ikke overstiger 2.227,43 kg NH₃-N pr. år, og at lugtafgivelsen fra staldene samt den årlige gødningsproduktion målt i kg kvælstof (N) og fosfor (P) ikke er større end fra den nævnte maksimale årlige produktion. En sådan justering kan dog kun foretages uden forudgående miljøgodkendelse, hvis den ikke

² Lovbekendtgørelse nr. 256 af 21. marts 2017 af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

³ Bekendtgørelse nr. 211 af 28. februar 2017 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (jf. overgangsbestemmelserne i bekendtgørelse nr. 916 af 23. juni 2017 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug).

⁴ Lovbekendtgørelse nr. 119 af 26. januar 2017 af lov om miljømål m.v. for internationale naturbeskyttelsesområder (med senere ændringer).

⁵ Bekendtgørelse nr. 865 af 23. juni 2017 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

forudsætter anvendelse af yderligere virkemidler, som efter omstændighederne må vilkårsfastsættes via et tillæg til miljøgodkendelsen.

- 1.3. Eventuelle ændringer i ejerforhold – og/eller i hvem der er ansvarlig for husdyrbrugets drift – skal meddeles til Ikast-Brande Kommune.
- 1.4. Husdyrbruget skal have procedurer for korrigerende handlinger ved eventuel overskridelse af generelle miljøregler, og af miljøgodkendelsens vilkår. Disse procedurer kan helt eller delvist være formuleret i en beredskabsplan – jævnfør vilkår 1.5.
- 1.5. Der skal forefindes en til enhver tid opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det omgivende miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften (ejendommens beredskabsplan er vedhæftet som bilag 1).
- 1.6. Husdyrbruget skal på Ikast-Brande Kommunes forlangende fremvise dokumentation for størrelsen af den årlige husdyrproduktion, i form af f.eks. gødningsregnskaber, slagteriafregninger og/eller besætningslister. Ved eventuelle justeringer af produktionen – jævnfør vilkår 1.2. – skal husdyrbruget desuden kunne fremvise den i vilkår 1.2. nævnte dokumentation.

2. Vilkår med hensyn til begrænsning af ammoniak- og lugtpåvirkning:

- 2.1. Husdyrbrugets interne færdselsarealer skal dagligt renholdes ved opsamling af eventuelt foder- og gødningspild.
- 2.3. Såfremt der efter Ikast-Brande Kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, som vurderes at være væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan Ikast-Brande Kommune meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.

3. Vilkår med hensyn til energi- og vandforbrug:

- 3.1. Husdyrbrugets årlige energi- og vandforbrug skal registreres, og registreringerne for perioden siden Ikast-Brande Kommunes seneste regelmæssige tilsynsbesøg skal fremvises på kommunens forlangende.

4. Vilkår med hensyn til skadedyr:

- 4.1. Der skal på ejendommen foretages en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse. Såfremt der efter Ikast-Brande Kommunes vurdering opstår væsentlige gener for omgivelserne fra opformering af fluer eller skadedyr på husdyrbruget, kan Ikast-Brande Kommune meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger svarende til de til enhver tid gældende retningslinier fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi (www.dpil.dk/).

5. Vilkår med hensyn til begrænsning af støj:

- 5.1. Såfremt Ikast-Brande Kommune modtager klager over støj fra husdyrbruget med tilknyttede aktiviteter, og kommunen vurderer, at der er tale om væsentlige støjgener, skal der indsendes dokumentation for overholdelse af nedenstående støjkrav. Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau må ikke overstige følgende værdier ved nabobeboelser:

Dag	Tidspunkt	Støjniveau
Mandag - fredag	kl. 7 - 18	55 dB(A) ⁶
Lørdag	kl. 7 - 14	
Mandag - fredag	kl. 18 - 22	45 dB(A)
Lørdag	kl. 14 - 22	
Søndag	kl. 7 - 22	
Alle dage	kl. 22 - 7	40 dB(A)

De anførte grænseværdier for støjbidraget regnes for overholdt, hvis de ikke overskrides af en måling eller beregning, der er midlet over en periode, som afhænger af tidspunktet på døgnet således:

For dagperioden, kl. 7⁰⁰ – 18⁰⁰ alle dage, er måleperioden det mest støjbelastede tidsrum på 8 timer,

for aftenperioden, kl. 18⁰⁰ – 22⁰⁰ alle dage, er måleperioden den mest støjbelastede time, og

for natperioden, kl. 22⁰⁰ – 7⁰⁰ alle dage, er måleperioden den mest støjbelastede halve time.

6. Øvrige vilkår:

- 6.1. Jord, foder, gødning og lignende, som tabes på offentlig vej i forbindelse med husdyrbrugets drift, skal samles op senest ved arbejdets afslutning eller ved den enkelte arbejdsdags afslutning, når arbejdet strækker sig over flere dage.
- 6.2. Al vask af maskiner, redskaber og lignende, hvorfra der kan forekomme gødnings- og foderrester skal ske på et sted, hvor vaskevandet bortledes til gyllebeholder, eller på et areal med plantedække som græs eller lignende, hvor der ikke kan ske overfladeafstrømning til vandindvindingsanlæg, vandløb m.m.

7. Vilkår med hensyn til husdyrbrugets eventuelle ophør:

- 7.1. Ved eventuelt ophør af produktionen skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Alt miljøfarligt affald skal bortskaffes for egen regning efter den til enhver tid gældende lovgivning.

---

⁶ dB(A) = Decibel(A)-skalaen som internationalt bruges i forbindelse med måling af svag lyd.

Egenkontrol m.v.

Der føres den lovpligtige logbog over gyllebeholdernes flydelag, og gyllebeholderne er omfattet af den lovpligtige beholderkontrol. Der udarbejdes mark- og gødningsplan samt gødningsregnskab efter gældende regler.

Drifts-logbog

En drifts-logbog kan medvirke til at sikre, at de pågældende vilkår er indarbejdet i den daglige drift. Ligeledes kan en drifts-logbog medvirke til at begrænse forurening og øvrige gener i forbindelse med et eventuelt uheld, hvis den er kendt af eventuelle medarbejdere. Drifts-logbogen føres som en almindelig logbog, der samtidig er dokumentation for, hvordan og hvorvidt de pågældende vilkår for miljøgodkendelsen efterleves.

Driftsforstyrrelser og uheld

Driftsforstyrrelser og/eller uheld kan primært ske i forbindelse med håndtering af flydende husdyrgødning, sprøjtemidler, olie m.m., samt ved brud på emballage eller beholdere, som anvendes til opbevaring af disse stoffer. Alle uheld og driftsforstyrrelser, herunder eventuelt spild på udendørs arealer, der kan medføre forøget forurening eller indebære fare herfor, skal straks meddeles – ved større uheld, kontakt alarmcentralen (tlf.: 112), ved mindre uheld kontakt Ikast-Brande Kommune, Teknisk Område (tlf.: 99 60 40 00). Udenfor normal arbejdstid kontaktes Teknisk Områdes Servicevagt (tlf.: 97 18 08 09). Ansøger oplyser, at:

- større uheld – som eksempelvis brud på gylletanke eller lignende – søges imødegået ved overholdelse af gældende regler for kontrol af beholdere
- maskiner m.v. vaskes på vaskeplads, med afløb til gyllebeholder.

Grønt regnskab

Såfremt der årligt udarbejdes et grønt regnskab for husdyrbruget, kan regnskabet danne baggrund for ændringer i husdyrbruget, der kan være med til at begrænse forbruget af energi, næringsstoffer, pesticider, vand m.m., samt til at minimere affaldsproduktionen.

Energibesparelse

Det kan anbefales, at husdyrbrugets ressourceforbrug med mellemrum vurderes af en energikonsulent, der kan synliggøre mulige besparelser på energiforbruget.

Anvendelse af bedste tilgængelige teknik – BAT⁷

Et husdyrbrug bør til stadighed søge at begrænse forureningen ved at indføre og gøre brug af den bedste tilgængelige teknik til at nedbringe eventuelle miljøpåvirkninger og gener fra stalde, husdyrgødningsopbevaringsanlæg m.m. Teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning og lugtpåvirkning m.v. samt til bedre udnyttelse af næringsstofferne i husdyrgødning er i stadig udvikling.

Husdyrbruget på Engvej 10, 7361 Ejstrupholm, er ikke omfattet af IE-direktivet⁸.

---

⁷ BAT= Best Available Technique (bedste tilgængelige teknik), som skal anvendes jævnfør EU's IE-direktiv.

⁸ IE-direktivet (Industrial Emissions Directive) erstatter IPPC-direktivet – IE-direktivet samler syv eksisterende direktiver om industriemissioner i ét direktiv.

I vedlagte *Baggrund for afgørelsen om miljøgodkendelse af husdyrbruget Engvej 10, 7361 Ejstrupholm*, er der redegjort for husdyrbrugets management (godt landmandskab) og teknikker m.v. inden for områderne foder, staldindretning, vand- og energiforbrug samt opbevaring, behandling og udbringning af husdyrgødning.

Ikast-Brande Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at husdyrbruget samlet set ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og af de supplerende vilkår for miljøgodkendelsen vil anvende den bedste tilgængelige teknik med hensyn til, hvad der er praktisk og økonomisk muligt i branchen og i forhold til den miljøgevinst, der kan dokumenteres opnået ved brug af den pågældende teknik.

Miljøgodkendelsens gyldighed

Den godkendte ændring af dyreholdet skal være udnyttet inden to år regnet fra den dato, hvor miljøgodkendelsen er meddelt. Godkendelsen anses for udnyttet ved iværksættelse af bygge- og anlægsarbejder - jævnfør § 33 i *Husdyrgodkendelsesloven*. Hvis der er tale om en godkendelse uden bygge- og anlægsarbejder, anses godkendelsen for udnyttet, når der f.eks. er indgået en retlig bindende aftale om levering af dyr, og at dyrene faktisk også leveres, og driften ændres i et rimeligt tempo.

Hvis miljøgodkendelsen ikke udnyttes helt eller delvist i tre på hinanden følgende år, bortfalder den del af miljøgodkendelsen, som ikke har været udnyttet i de pågældende tre år. Det vil sige, at hvis dyreholdet ikke er oppe på fuld produktion inden fem år, regnet fra den dato, hvor miljøgodkendelsen er meddelt, bortfalder den del af produktionstilladelsen, som ikke er udnyttet.

Miljøgodkendelsen har en retsbeskyttelsesperiode på otte år, hvorefter den skal revurderes. Herefter revurderes miljøgodkendelsen som minimum hvert 10. år.

Miljøgodkendelsens vilkår skal overholdes fra den dato, hvor miljøgodkendelsen påbegyndes udnyttet, medmindre andet fremgår af de enkelte vilkår.

Kommunens samlede miljøvurdering og begrundelse for afgørelsen

Ikast-Brande Kommune vurderer på baggrund af det oplyste:

- at ansøger træffer de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget og til at modvirke eventuelle skadelige virkninger på miljøet
- at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne
- at de kort- og langsigtede miljøpåvirkninger og den samlede miljøpåvirkning fra husdyrbrugets produktion vil begrænses til et acceptabelt niveau, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og de supplerende vilkår for miljøgodkendelsen overholdes
- at udvidelsen af husdyrbrugets produktion overordnet betragtet ikke nødvendigvis medfører en øget husdyrproduktion og en øget miljøpåvirkning i regionen, idet strukturudviklingen går mod færre men større bedrifter. Den kumulerede, regionale effekt af husdyrbrugets udvidelse

og andre bedrífers udvidelser og deres øgede miljøpåvirkning vil formentlig samlet set – helt eller delvist – blive modvirket af en nedgang i husdyrproduktionen på andre bedrífte

- at husdyrbruget - under overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og af de supplerende vilkår for miljøgodkendelsen - vil anvende den bedste tilgængelige teknik
- at produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af:
  - nabobeboelser
  - Natura 2000-områder⁹ og natur i øvrigt
  - overfladevand
  - grundvand
  - landskabelige og kulturhistoriske værdier.

Ikast-Brande Kommunes afgørelse begrundes med ovenstående vurdering, og med at de generelle afstandskrav samt de generelle beskyttelsesniveauer i bilag 3 i *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen* overholdes. Se endvidere vedlagte *Baggrund for afgørelsen om miljøgodkendelse af husdyrbruget Engvej 10, 7361 Ejstrupholm*, med tilhørende bilag.

Offentliggørelse

Ejere og brugere af nabobeboelser, beliggende inden for den vejledende konsekvenszone (583,62 meter), blev ved brev af 19. juni 2017, orienteret om ansøgningen. Ikast-Brande Kommune modtog ikke nogle bemærkninger i forbindelse med denne orientering.

Afgørelsen om miljøgodkendelse er truffet den 13. september 2017, og offentliggøres på Ikast-Brande Kommunes hjemmeside www.ikast-brande.dk/politik/hoeringer, den 14. september 2017.

Klagevejledning

Der kan efter kapitel 7 i *Husdyrgodkendelsesloven* klages over kommunens afgørelse. Klagefristen udløber fire uger efter offentliggørelsen - det vil sige senest torsdag den 12. oktober 2017.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen. Udnyttelse af godkendelsen i klageperioden, og mens eventuel klage behandles, sker derfor på eget ansvar.

Følgende kan klage:

Ansøger, miljø- og fødevareministeren, Sundhedsstyrelsen samt enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af visse organisationer, som angivet i §§ 85-87 i *Husdyrgodkendelsesloven*.

En eventuel klage behandles af Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagen skal indgives til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening (Klageportalen, som findes på www.borger.dk og www.virk.dk), hvorefter denne myndighed snarest og som udgangspunkt ikke senere end tre uger efter modtagelsen af klagen videresender denne til Miljø- og

---

⁹ Natura 2000-områder: Internationale naturbeskyttelsesområder udpeget på baggrund af EU's habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiver.

Fødevarerklagenævnet, såfremt afgørelsen fastholdes. Yderligere oplysninger om klagereglerne kan findes på Miljø- og Fødevarerklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk, hvorfra der også er link til Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Eventuel fritagelse for brug af Klageportalen forudsætter, at klager indsender en begrundet anmodning herom til Ikast-Brande Kommune. Kommunen videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Ved indsendelse af en klage skal klager indbetale et gebyr. Gebyrets størrelse differentieres alt efter om klager er en borger eller en virksomhed/organisation. Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. (2016-niveau – beløbet indeksreguleres den 1. januar hvert år). Klagegebyret opkræves af Nævnenes Hus. Betaling af klagegebyr sker ved elektronisk overførsel eller giroindbetaling. Indbetales gebyret ikke inden den fastsatte frist, afvises klagen.

Gebyret tilbagebetales, hvis:

- 1) Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves
- 2) Klageren får helt eller delvist medhold i klagen
- 3) Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi, klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevarerklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for at efterkomme afgørelsen som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret ikke.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger mellem afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage før Miljø- og Fødevarerklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret – for eksempel hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Ifølge § 90 i *Husdyrgodkendelsesloven* kan afgørelsen desuden prøves ved domstolene. Et eventuelt sagsanlæg skal anlægges inden seks måneder efter, at afgørelsen er offentliggjort.

Med venlig hilsen

Jesper Hahn-Pedersen
chef for Bygge- og Miljøafdelingen

/

Lis Paakjær
miljømedarbejder

Bilag:

Baggrund for afgørelsen om miljøgodkendelse af husdyrbruget Engvej 10, 7361 Ejstrupholm, inkl. bilag

Kopi af udkast til afgørelse inkl. bilag sendt til:

Ansøger: Martin Andersen, Engvej 10, 7361 Ejstrupholm

Keld Kjærsgaard Vidriksen, Engvej 10, 7361 Ejstrupholm

Konsulent: Søhøjlandets Regnskabskontor, Niels Provstgård, Bakke 28, 8600 Silkeborg – e-mail: nep@shlrk.dk

Kopi af afgørelsen inkl. bilag sendt til:

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V – e-mail: ae@ae.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø – e-mail: dnikast-brande-sager@dn.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund,

- Hovedkontor – e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Den centrale miljøafdeling, Worsaaesgade 1, 7100 Vejle – e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk

Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V – e-mail: natur@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling – e-mail: ikast-brande@dof.dk

Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N – e-mail: husdyr@ecocouncil.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark v./ Formand Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup – e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 1017 København K – e-mail: fbr@fbr.dk

Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Nord, Falstersvej 10, 8940 Randers SV – e-mail: senord@sst.dk

Konsulent: Søhøjlandets Regnskabskontor, Niels Provstgård, Bakke 28, 8600 Silkeborg – e-mail: nep@shlrk.dk

Keld Kjærsgaard Vidriksen, Engvej 10, 7361 Ejstrupholm

Baggrund for
afgørelsen om miljøgodkendelse af
husdyrbruget Engvej 10, 7361 Ejstrupholm

Indholdsfortegnelse:

1. Indledning	13
1.1. Ikke-teknisk resumé	13
1.2. Ansøger, ejerforhold og konsulentoplysning	13
1.3. Lovgivningsmæssig baggrund.....	14
2. Vurdering af miljøpåvirkning fra anlægget	14
2.1. Anlæggets beliggenhed	14
2.2. Anlæggets indretning	16
2.3. Besætningssammensætning og staldtype.....	17
2.4. Husdyrgødningsproduktion og opbevaringsanlæg.....	18
2.5. Ammoniakemission fra stald og gødningsopbevaringslager.....	19
2.5.1. Ammoniak og natur.....	20
2.6. Lugtgener fra produktionsanlægget.....	22
2.7. Ressourceforbrug og øvrige miljøpåvirkninger fra produktionsanlægget	24
2.7.1. Vandforbrug	24
2.7.2. Afledning af vand	24
2.7.2.1. Sanitært spildevand.....	24
2.7.2.2. Spildevand fra rengøring	24
2.7.2.3. Tagvand.....	25
2.7.2.4. Befæstede arealer	25
2.7.3. Energiforbrug	25
2.7.4. Foderstoffer	25
2.7.5. Kemikalier m.v.	25
2.7.6. Affald	26
2.7.7. Skadedyr	26
2.7.8. Støv	27
2.7.9. Støj.....	27
2.7.10. Lys.....	28
2.7.11. Transporter til og fra anlægget	28
3. Anvendelse af bedste tilgængelige teknik – BAT.....	29
3.1. BAT i forhold til management:	30
3.2. BAT i forhold til foder:	30
3.3. BAT i forhold til staldindretning:	31
3.4. BAT i forhold til vand- og energiforbrug:	31
3.5. BAT i forhold til opbevaring og behandling af husdyrgødning:	32
4. Landskabelige og kulturhistoriske værdier	34
4.1. Landskabelige værdier.....	34
4.2. Kulturhistoriske værdier	35
5. Bilagsfortegnelse	36

1. Indledning

1.1. Ikke-teknisk resumé

Ansøger Martin Andersen, Engvej 10, 7361 Ejstrupholm søger om udvidelse og ændring af dyreholdet **fra** 5 ammekøer, 25 småkalve, 250 stk. opdræt, 50 tyrekalve og 1.550 slagtesvin **til** 220 kvier og 4.500 slagtesvin, svarende til en ændring i dyreenheder (DE) fra 169,7 DE til 220,2 DE.

Udvidelsen og ændringen sker på adresse, Engvej 10, 7361 Ejstrupholm. Det bliver ikke tale om byggeri, da udvidelse og ændring sker inden for de eksisterende bygningsmæssige rammer.

Ikast-Brande Kommune skal i henhold til blandt andet *Husdyrgodkendelsesloven* vurdere om den ansøgte udvidelse/ændring og fremtidige drift kan gennemføres uden væsentlige virkninger på miljøet. Det er vurderet, at udvidelsen/ændringen kan gennemføres, hvorfor denne miljøgodkendelse meddeles. Godkendelsen beskriver kommunens grundlag og vurderinger samt de vilkår, som kommunen har stillet til udvidelsen/ændringen og den fremtidige drift.

Bygninger med besætning samt anlæg til opbevaring af foder og husdyrgødning er vurderet i forhold til blandt andet:

- ammoniakfordampning, lugt, lys, støj og støv fra stalde og opbevaringsanlæg
- opbevaring og bortskaffelse af blandt andet affald og kemikalier
- forbrug af vand, energi og hjælpestoffer
- anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)
- landskab.

Miljøgodkendelsen af husdyrbruget, Engvej 10, 7361 Ejstrupholm, regulerer driften i otte år, hvorefter godkendelsen skal revurderes på baggrund af de erfaringer, der har været med driften, og den udvikling, der har været i metoder til reduktion af miljøpåvirkningen.

1.2. Ansøger, ejerforhold og konsulentoplysning

Anlægget:

Adresse: Engvej 10, 7361 Ejstrupholm
Ejendomsnummer: 7560000586
Matrikelnummer: 1k, m.fl., Sdr. Gludsted By, Ejstrup
CVR-nummer: 49042515
P-nummer: 1012563473
CHR-nummer: 23714

Ansøger*:

Navn: Martin Andersen
Adresse: Engvej 10, 7361 Ejstrupholm
Telefonnummer: -
Mobilnummer: 30700266
E-mail: engvej10@mvp.net

* Ejendommen drives som et kombineret kvæg- og svinebrug. Kvægholdet ejes af Martin Andersen, og drives under CVRnr. 49042515, mens grisene ejes af Keld Kjærsgaard Vidriksen, og drives under CVRnr. 29737991. I/S Kjærsgaard Landbrug står for planteavl, som drives under CVRnr. 35373292.

Konsulent:

Navn: Søhøjlandets Regnskabskontor, Niels Provstgård
Adresse: Nørreskov Bakke 28
Telefonnummer: 86821666
Mobilnummer: 21427446
E-mail: nep@shlrk.dk

1.3. Lovgivningsmæssig baggrund

Når et husdyrbrug af den aktuelle type ønskes etableret, udvidet eller ændret op til 250 DE, skal produktionsanlægget vurderes i henhold til § 11 i *Husdyrgodkendelsesloven*. Denne miljøgodkendelse er således udarbejdet efter *Husdyrgodkendelsesloven*, hvori EU's VVM-direktiv¹⁰ og IE-direktiv¹¹ er indarbejdet.

I miljøgodkendelsen er der redegjort for konsekvenserne af at ændre og udvide husdyrholdet på bedriften, og for påvirkningen af miljøet i bred forstand. Bedriften har ikke biaktiviteter, der i sig selv er omfattet af IE-direktivet.

2. Vurdering af miljøpåvirkning fra anlægget

2.1. Anlæggets beliggenhed

Ejendommens eksisterende produktionsanlæg ligger samlet på adressen Engvej 10, 7361 Ejstrupholm.

Det samlede produktionsanlæg ligger ca. 3,6 km nord for byzonen til Ejstrupholm og ca. 3,5 km nordøst fra nærmeste sommerhusområde – sommerhusområde ved Ejstrup Sø. Nærmeste samlede bebyggelse i landzone er Gludsted, som ligger ca. 1,4 km nordøst for produktionsanlægget. Afstanden fra det nærmeste staldhjørne til nærmeste nabobeboelse (Enghavevej 47, 7361 Ejstrupholm) er ca. 322 meter i sydlig retning, mens nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Hvillumvej 9, 7361 Ejstrupholm) ligger ca. 910 meter i sydvestlig retning.

Faktaboks

Jævnfør § 20 i *Husdyrgodkendelsesloven* skal kommunen sikre sig, at risikoen for forurening eller væsentlige gener for omgivelserne begrænses, hvis et anlæg ligger mindre end 300 meter fra:

- en beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse¹² i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren
- et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

¹⁰ Rådets direktiv 85/337/EØF om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet med senere ændringer (VVM: Vurdering af Virkninger på Miljøet).

¹¹ IE-direktivet (Industrial Emissions Directive) samler syv eksisterende direktiver om industriemissioner i ét direktiv.

¹² Ved en samlet bebyggelse forstås, at der inden for en afstand af 200 meter fra beboelsesbygningen ligger mere end 6 andre beboelsesbygninger på hver sin samlede faste ejendom. Beboelsesbygninger på ejendomme med landbrugspligt efter Landbrugslovens regler samt beboelsesbygninger, der ejes af driftsherren, medregnes ikke.

Der gælder en række generelle afstandskrav - se tabel 1:

Tabel 1. Generelle afstandskrav - jævnfør §§ 6 og 8 i *Husdyrgodkendelsesloven* – samt aktuelle afstande fra husdyrproduktionsanlægget

	Generelle afstandskrav, m	Aktuel afstand
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	25	Ikke relevant, da der ikke bygges nyt
Almene vandforsyningsanlæg	50	Ikke relevant, da der ikke bygges nyt
Vandløb (herunder dræn) og søer	15 (100 ¹³)	Ikke relevant, da der ikke bygges nyt
Offentlig vej og privat fællesvej	15	Ikke relevant, da der ikke bygges nyt
Levnedsmiddelvirksomhed	25	Ikke relevant, da der ikke bygges nyt
Beboelse på samme ejendom	15	Ikke relevant, da der ikke bygges nyt
Naboskel	30	Ikke relevant, da der ikke bygges nyt
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	300	Ikke relevant, da der ikke bygges nyt
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	300	Ikke relevant, da der ikke bygges nyt
Nabobeboelse, Enghavevej 47, 7361 Ejstrypholm	50	Ikke relevant, da der ikke bygges nyt

Ikast-Brande Kommune konstaterer:

- at det samlede produktionsanlæg ligger mere end 300 meter fra:
  - en beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren
  - et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
  - et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende
- at de generelle afstandskrav, som nævnt i tabel 1, ikke er relevante, da der i nærværende sag ikke er tale om etablering af stalde og lignende, samt gødningsopbevaringsanlæg.

¹³ Beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning må i henhold til § 8, stk. 2 i *Husdyrgodkendelsesloven* ikke etableres inden for en afstand af 100 meter til åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m².

Ikast-Brande Kommune vurderer:

- at risikoen for forurening eller væsentlige gener for omgivelserne fra anlægget begrænses, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug samt de supplerende vilkår for miljøgodkendelsen overholdes
- at overholdelsen af generelle afstandskrav – i kombination med overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og af de opstillede vilkår for miljøgodkendelsen – vil sikre de pågældende vandforsyningsanlæg, vandløb m.m. samt boligområder m.v. tilstrækkeligt mod væsentlige gener eller forurening fra husdyrbrugets anlæg. Se desuden kommunens vurdering i afsnit 2.5. Ammoniakfordampning fra stald og gødningsopbevaringslager og 2.6. Lugtgener fra produktionsanlægget.

2.2. Anlæggets indretning

Ansøgers oplysninger

Produktionsanlægget på Engvej 10, 7361 Ejstrupholm, ligger samlet på adressen, med undtagelse af en gyllebeholder, som ligger ved naboejendommen, Enghavevej 49, 7361 Ejstrupholm.

En oversigt af anlæg m.m. fremgår af tabel 2 og 3, samt kortbilag A.

Tabel 2. Oversigt over bygninger

Bygning nr. jf. kortbilag A	Anvendelse	Størrelse i m²	Gulvprofil/indretning	Antal stipladser eller dyr
1	Kvier		Dybstrøelse	50
2	Kvier		Spaltebokse	60
3	Kvier		Bindestald med spaltegulv	80
4	Kvier		Dybstrøelse	30
5	Svinestald		Delvis spaltegulv, 50-75% fast gulv	900
6	Slagtesvin		Delvis spaltegulv, 50-75% fast gulv	600

Tabel 3. Oversigt over opbevaringsanlæg og befæstede pladser der anvendes fremover

Anlæg	Byggeår	m ² / m ³	Afløb til	Seneste 10 års beholderkontrol ¹⁴	Overdækning
Gyllebeholder	1987	850	-	20-01-2017	Naturligt flydelag
Gyllebeholder	1999	2.150	-	20-01-2017	Naturligt flydelag
Gyllebeholder	1999	2.000	-	20-01-2009	Naturligt flydelag
Halmlade – bufferlager dybstrøelse	?	1.000	-	-	-
Vaskeplads	?	ca. 10	gyllebeholder	-	-
Befæstede arealer (gårdsplads og veje om bygningerne)	?	ca. 1.750	Nedsivning	-	-

Den mindste gyllebeholder er egentlig en beholder på 1.200 m³, men der er lavet hul i beholderen, så den kun kan fyldes op til fortankens højeste niveau (alternativ løsning til at afblænde forbindelsen mellem fortank og beholder), hvorefter kapaciteten er 850 m³. Beholderen på 2.000 m³ er placeret ved Enghavevej 49, 7361 Ejstrupholm (naboejendom).

Dybstrøelsen placeres primært i markstak, som etableres i henhold til gældende lov på området. Halmladen kan anvendes som buffer, da der også kan placeres dybstrøelse, hvis det eksempelvis er for vådt at køre i marken. Markstak og bufferlager har en samlet kapacitet på ca. 1.000 m³ (markstak på ca. 900 m³).

2.3. Besætnings sammensætning og stalddtype

Ansøgers oplysninger

Besætnings sammensætningen, fordelt på stalddtype samt husdyrbrugets årlige produktion ved den nuværende og den ansøgte drift, fremgår af tabel 4.

¹⁴ Jævnfør Bekendtgørelse nr. 1322 af 14. december 2012 om kontrol af beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning og ensilagesaft skal åbne og lukkede beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning eller ensilagesaft, på mere end 100 m³, kontrolleres mindst hver 10 år af en autoriseret kontrollør. Beholdere beliggende inden for 100 meter fra åbne vandløb eller søer over 100 m² skal kontrolleres mindst hvert 5. år.

Tabel 4. Besætnings sammensætning, stalddtype og årlig produktion i nudrift og ansøgt drift

Husdyrtype, mdr./ vægklasse	Stald- og gulvtype*	Nudrift		Ansøgt	
		Antal	DE	Antal	DE
Ammekøer (over 600 kg)	Bindestald med riste	5	3,6	0	0
Småkalve (0-6 mdr.)	dybstrøelse	25	6,8	0	0
Opdræt (6-26 mdr.)	Spaltegulvbokse	250	117,1	0	0
Kvier (6-27 mdr.)	Dybstrøelse	0	0	80	38,10
Kvier (6-27 mdr.)	Spaltegulvbokse	0	0	60	28,57
Kvier (6-27 mdr.)	Bindestald med riste	0	0	80	38,10
Tyrekalve (220 – 440 kg)	Dybstrøelse	50	2,6	0	0
Slagtesvin (33-107 kg)	Delvis spaltegulv, 50-75% fast gulv	1.550	39,4	0	0
Slagtesvin (32-107 kg)	Delvis spaltegulv, 50-75% fast gulv	0	0	4.500	115,38
I alt		-	169,5	-	220,2

* jævnfør ansøgnings systemet på www.husdyrgodkendelse.dk

Kommunen vurderer

For et husdyrbrug kan der være en vis variation i den årlige produktion og i fordelingen af de enkelte dyretyper hen over året. Miljøpåvirkningen er forskellig fra dyretype til dyretype og fra stalddtype til stalddtype, hvorfor miljøvurderingen afhænger af dyresammensætning og fordeling på stalddtype. Ikast-Brande Kommunes vurdering er foretaget ud fra en besætning med en årlig produktion, som angivet i tabel 4, på **maksimalt 220,2 DE** med den aktuelle beregningsmetode.

Det forudsættes, at den årlige produktion:

- ikke overstiger 220,2 DE¹⁵
- sker jævnt fordelt over året.

2.4. Husdyrgødningsproduktion og opbevaringsanlæg

Ansøgers oplysninger

Den projekterede husdyrproduktion med de pågældende stalddtyper giver ifølge beregningen i IT-ansøgnings systemet på www.husdyrgodkendelse.dk anledning til en samlet årlig husdyrgødningsproduktion med et indhold af kvælstof (N) og fosfor (P) på i alt ca.: 21.781 kg N og 4.257 kg P.

Husdyrbrugets opbevaringsanlæg og de enkelte anlægs kapacitet fremgår af tabel 3, og husdyrproduktionens tilførsel til anlæggene er opgjort i tabel 5:

Tabel 5. Tilførsel til opbevaringsanlæg

Tilførsel	m ³ /år	Opbevaringskapacitet, mdr.
Gylle	3.325	ca. 18
Rengøringsvand (forrum)	20	
Regnvand fra vaskeplads	10	
Dybstrøelse	750	ca. 16

¹⁵ Antallet af dyreenheder er beregnet i henhold til *Husdyrgødningsbekendtgørelsen*.

Gødningsproduktionen (inkl. rengøringsvand og drikkevandsspild) fra den ansøgte besætning på 220,2 DE er beregnet til ca. 3.325 m³ årligt. Hertil kommer rengøringsvand fra forrum (ca. 20 m³), samt vand fra vaskeplads (ca. 10 m³).

I alt tilledes der gyllebeholderne, ca. 3.355 m³ årligt. Der er i ansøgt drift i alt 5.000 m³ gyllebeholder til rådighed. Opbevaringskapaciteten for flydende husdyrgødning er på den baggrund beregnet til ca. 18 måneder.

Der produceres i alt ca. 750 m³ dybstrøelse på ejendommen. Den komposterede dybstrøelse placeres i markstak. Der er også mulighed for at placere dybstrøelse i halmladen, som kan anvendes som buffer, hvis det eksempelvis er for vådt at køre i marken.

Markstakken placeres forskellige steder fra gang til gang, og ikke samme sted indenfor 5 år. Markstakke er overdækket og etableres i en størrelse så de fylder mindst muligt. Der sker direkte udkørsel for så stor en del som muligt.

Kommunen vurderer

Ifølge *Husdyrgødningsbekendtgørelsen* vil en opbevaringskapacitet svarende til mindst ni måneders produktion normalt være tilstrækkelig til, at udbringningen og gødningsanvendelsen kan ske i overensstemmelse med de generelle miljøregler. På den baggrund vurderes den opgivne 18 måneders opbevaringskapacitet at være tilstrækkelig.

Ikast-Brande Kommune vurderer samlet set på baggrund af det oplyste:

- at opbevaring af husdyrbrugets husdyrgødning vil ske på en måde, som er i overensstemmelse med de generelle miljøregler
- at overholdelsen af de generelle miljøregler og af de øvrige opstillede vilkår for miljøgodkendelsen vil medvirke til at begrænse den mulige påvirkning af det omgivne miljø fra opbevaringsanlæggene.

2.5. Ammoniakemission fra stald og gødningsopbevaringslager

Ansøgers oplysninger

Husdyrbruget opfylder det generelle reduktionskrav på 30 % med hensyn til ammoniakemission (fordampning) i forhold til det pågældende referencestaldsystem - jævnfør bilag 3 i *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*.

Det generelle ammoniak-reduktionskrav opfyldes blandt andet ved:

- Delvis fast gulv (slagtesvin)
- Fasefodring.

Af tabel 6 fremgår størrelsen af den samlede ammoniakemission i nudrift og ansøgt drift fra stald og gødningsopbevaringslager, som den er beregnet med beregningsmodellen i IT-ansøgningssystemet på www.husdyrgodkendelse.dk.

Tabel 6. Ammoniakemission fra stald og gødningsopbevaringslager, omregnet til kg kvælstof (N) pr. år, ansøgt drift

Ammoniakemission	Kg kvælstof (N) pr. år
Nudrift	ca. 1.839 kg N/år
Ansøgt drift	ca. 2.227 kg N/år
Mer-emission, som følge af udvidelsen:	ca. 388 kg N/år

2.5.1. Ammoniak og natur

Faktaboks

Hovedparten af ammoniakdepositionen (kvælstofnedfald) fra et husdyrbrug vil - afhængigt af flere forhold - på et tidspunkt blive afsat i landskabet i større eller mindre afstand fra kilden. Størstedelen af den ammoniakdeposition, som direkte kan henføres til et husdyrbrug, vil formentlig ske i terrænet inden for ca. 1 kilometers afstand fra produktionsanlægget. Ammoniakdeposition er som regel til ugunst for opretholdelse af de naturtyper, der kun har brug for en begrænset næringsstofmængde for at kunne trives. Kommunen er forpligtiget til, at vurdere ammoniakdepositionen i forhold til omkringliggende natur.

I henhold til § 7 i *Husdyr godkendelsesloven* er etablering, udvidelse og ændring af anlæg på husdyrbrug, der er eller derved bliver større end 15 dyreenheder, ikke tilladt, hvis stald eller gødningsopbevaringsanlæg ligger i en afstand på mindre end ti meter til, eller helt eller delvis inden for, nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende **inden for** internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000-områder) eller nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende **uden for** internationale beskyttelsesområder.

Jævnfør *Husdyr godkendelsesbekendtgørelsens* bilag 3, inddeles naturtyperne, omfattet af *Husdyr godkendelseslovens* § 7 og § 27, i tre kategorier:

Kategori 1-natur. Naturområder beliggende **inden for** internationale naturbeskyttelsesområder, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagt af Naturstyrelsen.

Kategori 2-natur. Visse naturområder beliggende **uden for** internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: højmoser, lobeliesøer samt heder større end ti ha, som er omfattet af *Naturbeskyttelseslovens*¹⁶ § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af *Naturbeskyttelseslovens* § 3.

Kategori 3-natur. Ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af kategori 1- og 2-natur: heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter *Naturbeskyttelseslovens* § 3, og ammoniakfølsomme skove, der er beliggende **uden for** de internationale naturbeskyttelsesområder.

Der er fastsat forskellige beskyttelseskrav i forhold til de forskellige naturkategorier. Den tilladte maksimale **total**deposition fra et husdyrbrug til kategori 1-natur er afhængig af antallet af husdyrbrug i nærheden (antallet af andre husdyrbrug i området er defineret efter nærmere regler om vurdering af kumulation). Hvis der ikke er andre husdyrbrug, må der fra husdyrbruget, der søger om en miljøgodkendelse, som hovedregel højst være en **total**deposition på 0,7 kg N pr. ha pr. år. Er der ét husdyrbrug udover husdyrbruget, der søger, falder den højst tilladelige **total**deposition til 0,4 kg N pr.

¹⁶ Lovbekendtgørelse nr. 934 af 27. juni 2017 af lov om naturbeskyttelse.

ha pr. år, og endelig, hvis der er mere end ét husdyrbrug udover husdyrbruget der søger, må **total**depositionen fra husdyrbruget, der søger om en miljøgodkendelse, maksimalt være 0,2 kg N pr. ha pr år.

Den maksimale tilladte **total**deposition til kategori 2-natur er 1,0 kg N pr. ha pr. år, mens kommunen i forhold til kategori 3-natur efter nærmere kriterier skal foretage en konkret vurdering af, om der er tale om særlige regionale eller lokale naturinteresser og af, om der skal stilles krav til den maksimal **mer**deposition. Kravet må dog ikke være under en maksimal merdeposition på 1,0 kg N pr. ha pr. år.

I ansøgningen er der lavet beregninger med ammoniakdeposition (kvælstofnedfald) fra ejendommens produktionsanlæg til den omkringliggende natur. Beregningerne sandsynliggør, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning med kvælstof til omkringliggende kategori 1-3-natur.

Nærmeste kategori 1-natur er Hampen Sø, som ligger i Habitatområde nr. 49/Fuglebeskyttelsesområde nr. 34. Søen ligger ca. 5 km øst for produktionsanlægget. Beregningen til Hampen Sø viser, at totaldepositionen efter projektets gennemførelse vil være 0,0 kg N pr. år.

Da beregningen viser, at området modtager en totaldeposition på under 0,2 kg N pr. år betyder det, at beskyttelseskriteriet er overholdt, uanset hvor mange husdyrbrug der i øvrigt er i nærheden.

Nærmeste kategori 2-natur er en hede, som ligger ca. 3,2 km nordøst for anlægget, mens nærmeste kategori 3-natur er en mose, som ligger ca. 573 meter nord for anlægget. Beregningen til heden – kategori 2 - viser en merdeposition på 0,0 kg N pr. år og en totaldeposition på 0,0 kg N pr. år. Dermed er beskyttelseskriteriet til kategori 2-naturen overholdt. Beregningen til nærmeste kategori 3-natur viser en merdeposition på 0,1 kg N pr. år og en totaldeposition på 0,2 kg N pr. år. Også her er beskyttelseskriteriet overholdt.

Ca. 370 meter nordvest for ejendommen ligger der en § 3-eng. Beregninger hertil viser en merdeposition på 0,7 kg N pr. år og en totaldeposition på 0,9 kg N pr. år. Belastningen er et resultat af den mest ugunstige placering af markstak i forhold til arealet – derved er der taget højde for den maksimale belastning af naturen.

Nærmeste potentielle ammoniakfølsomme skov, ligger ca. 608 meter nordøst for produktionsanlægget. Beregninger viser, at der er en totaldeposition på 0,2 kg N pr. år og en merdeposition på 0,1 kg N pr. år. Da dette er under beskyttelsesniveauet er der ikke foretaget en vurdering af, hvorvidt skoven reelt er ammoniakfølsom.

Naturområderne fremgår af kortbilag B og C.

Kommunens samlede vurdering i forhold til ammoniakemission fra anlægget

Det generelle ammoniakreduktionskrav, som fremgår af *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (bilag 3)*, er ifølge ansøgningen med de tilhørende beregninger overholdt.

Faktaboks

Overholdelsen af det generelle ammoniakreduktionskrav og det generelle beskyttelsesniveau beskytter - ifølge intentionerne bag *Husdyrgodkendelsesloven* – som udgangspunkt de kvælstoffølsomme naturtyper tilstrækkeligt mod kvælstofpåvirkning fra husdyrbrugs produktionsanlæg.

Ikast-Brande Kommune vurderer i det konkrete tilfælde, og på baggrund af de beregninger, der er foretaget, at tålegrænserne ikke overskrides, og at de naturarealer, som ligger i nærområdet omkring produktionsanlægget, ikke er så kvælstoffølsomme, at der helt undtagelsesvist skal stilles yderligere vilkår for at beskytte de pågældende naturområder tilstrækkeligt mod kvælstofpåvirkning fra produktionsanlægget.

Kravet til ammoniakdeposition fra stald og lager skal ikke, i det konkrete tilfælde, skærpes af hensyn til den kumulative effekt fra andre husdyrbrug.

Den reelle ammoniakdeposition fra husdyrbrugets anlæg vil afhænge af flere forhold, men ammoniakdepositionen vil især kunne minimeres ved grundig og hyppig rengøring af de overflader, som husdyrgødningen afsættes på i staldene. Kommunen vurderer samlet set på baggrund af det oplyste:

- at husdyrbruget – ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler og af de øvrige opstillede vilkår for miljøgodkendelsen – drives således, at påvirkningen på omgivelserne med luftbåret kvælstof fra produktionsanlægget minimeres
- at ammoniakemissionen (fordampningen) fra produktionsanlægget i sig selv ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de omkringliggende naturområder.

2.6. Lugtgener fra produktionsanlægget

Ansøgers oplysninger

Den primære kilde til lugt fra husdyrbrugets anlæg er fra staldene. I kvægstaldene er der naturlig ventilation. I kvægstaldene fungerer ventilationen ved naturlig opvarmning af staldluft. Om sommeren er gradienten mindre og derfor er der behov for større åbning. Temperaturen følger i høj grad udetemperatur.

Hos slagtesvinene er der computerstyrning på ventilationen, med indstillinger for temperatur og belægning. Der er stort behov for ventilation i sommerperioden og når belægningen i stalden er på sit højeste. I sommerperioden kan ventilationen køre hele døgnet, mens der i vintermånederne er behov for at ventilere i forhold til luftkvalitet. Derved vil der kun være minimumventilation i perioder afhængig af belægning. Afhængigt af vejrforholdene kan der forekomme lugtgener fra staldene. Der pumpes gylle i beholderne en gang om ugen. Der kan desuden forekomme lugtgener, når gyllen i gyllebeholderne omrøres i forbindelse med udbringningen - dette sker primært om foråret. Der kan endvidere være en vis lugtafgivelse i forbindelse med håndteringen af ensilage.

Tabel 7 viser de beregnede geneafstande med hensyn til lugt fra staldene efter projektets gennemførelse, som er fremkommet ved brug af de beregningsmodeller, der indgår i IT-ansøgningssystemet på www.husdyrgodkendelse.dk .

Tabel 7. Lugtgeneafstande fra staldene efter projektets gennemførelse

Områdetype	Lugtgeneafstand, ansøgt drift, m	Faktisk afstand fra staldanlægget, m
Byzone	431,53	ca. 3.600
Samlet bebyggelse	315,38	ca. 1.400
Enkeltbolig ¹⁷	136,46	ca. 910

Kommunen vurderer

Faktaboks

I *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (bilag 3)* er der fastsat en række lugtgenekriterier i forhold til de tre områdetyper: byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig på henholdsvis 5, 7 og 15 OU_E¹⁸ pr. m³ luft. Lugtgenekriterierne kan betragtes som den maksimale, miljømæssigt acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype. Ved lugtgeneafstand forstås den beregnede mindste afstand fra staldanlægget til det pågældende område, hvor de i lovgivningen fastsatte lugtgenekriterier med hensyn til de tre forskellige områdetyper netop er opfyldt. Lugtgenekriterierne er overholdt, hvis de fastsatte lugtgenegrænser på henholdsvis 5, 7 og 15 OU_E pr. m³ luft ikke overskrides i mere end en procent af tiden – svarende til ca. syv timer i alt om måneden.

Lugtgeneafstandene forøges efter nærmere regler, hvis der inden for 300 meter fra den del af byzone og den pågældende beboelse i samlet bebyggelse, der ligger nærmest det pågældende staldanlæg, er andre husdyrbrug med mere end 75 dyreenheder. Tilsvarende forøges lugtgeneafstanden, hvis der er andre sådanne husdyrbrug inden for 100 meter fra enkeltbolig uden landbrugspligt. Dette sker for at indregne effekten (den kumulative effekt) af den mulige lugtpåvirkning som andre husdyrbrug i området måtte give anledning til.

Lugtgeneafstandene formindskes efter nærmere regler, hvis staldanlægget ligger nord for den pågældende områdetype. Dette begrundes med, at den hyppigste vindretning i Danmark er vestlig og sydvestlig, og at nordenvind typisk forekommer i vinterhalvåret, hvor de relativt lave temperaturer, som regel medvirker til at dæmpe lugtafgivelsen.

Ifølge beregningen er de lugtgenekriterier, som fremgår af *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (bilag 3)* – i forhold til de tre områdetyper - overholdt i det konkrete tilfælde. Lugtgeneafstandene har ikke skullet forøges af hensyn til vurdering af den kumulative effekt fra andre husdyrbrug.

Ud over de mulige lugtgener fra staldanlægget kan der forekomme lugtgener i forbindelse med omrøring af gyllebeholderne og øvrig gyllehåndtering samt fra håndtering af ensilage. Gylleomrøring og øvrig gyllehåndtering sker primært i forbindelse med udbringningen, der hovedsageligt sker om foråret, mens ensilagehåndteringen sker dagligt.

Den reelle lugtpåvirkning fra husdyrbrugets anlæg vil afhænge af flere forhold. Lugtpåvirkningen vil dog generelt kunne minimeres ved grundig og hyppig rengøring af de overflader, som husdyrgødning og foderrester afsættes på samt ved minimering af det tidsrum, som gylleomrøring og gylleudbringning foretages i. Ikast-Brande Kommune vurderer samlet set på baggrund af det oplyste:

¹⁷ Beboelsesbygninger på ejendomme med landbrugspligt efter Landbrugslovens regler samt beboelsesbygninger, der ejes af driftsherren, indgår ikke.

¹⁸ OU_E = Lugt-enheder (Odour Units) bestemt efter den europæiske standard for lugtanalyse, hvor 1 OU_E er grænsen for, hvornår den pågældende lugt kan erkendes.

- at projektets gennemførelse ikke vil medføre væsentlige, forøgede lugtgener fra produktionsanlægget
- at de væsentligste lugtgener fra produktionsanlægget vil ske i forbindelse med gyllehåndtering, mens lugtgenerne vil være mere begrænsede fra staldene generelt og mindre væsentlige fra ensilagehåndteringen
- at husdyrbruget – ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler og vilkår 2.3. for miljøgodkendelsen – drives således, at lugtpåvirkningen på omgivelserne fra produktionsanlægget minimeres, og så de i lovgivningen fastsatte lugtgenekriterier overholdes, og lugtgenegrænserne dermed ikke overskrides i mere end en procent af tiden.

2.7. Ressourceforbrug og øvrige miljøpåvirkninger fra produktionsanlægget

2.7.1. Vandforbrug

Ansøgers oplysninger

Husdyrbrugets vandforbrug på ejendommen fremgår af tabel 8.

Tabel 8. Husdyrbrugets vandindvindingsanlæg og forbrug

Enheder	Forbrug - nudrift, m ³	Forbrug - ansøgt, m ³	Ændring, %
Drikkevand, kvier	ca. 3.000	ca. 3.000	-
Drikkevand, grise	ca. 2.100	ca. 2.400	ca. 14
Vask af stalde	ca. 200	ca. 200	-
Drikkevandsspild	ca. 250	ca. 250	-
I alt	ca. 5.550	ca. 5.850	

Kommunen bemærker

Det fremgår af tabel 8, at vandforbruget på ejendommen forventes at stige med ca. 14 % i ansøgt drift. Det øgede vandforbrug i staldanlægget afspejler et øget forbrug af drikkevand til grisene, som følge af udvidelsen af dyreholdet. Det vil være i ejers interesse at minimere driftsomkostningerne med hensyn til vandforbruget generelt, hvorfor Ikast-Brande Kommune antager, at vandspild i videst mulig omfang vil blive imødegået, og at der ikke vil forekomme et overforbrug af vand på ejendommen.

2.7.2. Afledning af vand

2.7.2.1. Sanitært spildevand

Ansøgers oplysninger

Husspildevandet afhændes til trixtank og videre til sivedræn på mark. Trixtanken tømmes en gang om året. Der er ikke sanitært spildevand fra standene.

2.7.2.2. Spildevand fra rengøring

Ansøgers oplysninger

Vaske- og rengøringsvand fra produktionen samt drikkevandsspild ledes til gyllebeholder.

2.7.2.3. Tagvand

Ansøgers oplysninger

Nedsivning, diffust på overfladen.

2.7.2.4. Befæstede arealer

Ansøgers oplysninger

De befæstede arealer omfatter gårdsplads (ca. 450 m²) og veje omkring bygningerne (ca. 1.300 m²). Vaskeplads er etableret mellem stald 6 og den lille gyllebeholder.

Kommunens samlede vurdering vedrørende afledning af vand

Ikast-Brande Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at opbevaring og håndtering af spildevand og afledt overfladevand vil foregå på en miljømæssig forsvarlig måde, når de til enhver tid gældende, generelle regler og de supplerende vilkår for miljøgodkendelsen overholdes.

2.7.3. Energiforbrug

Ansøgers oplysninger

Husdyrbrugets energiforbrug i nudrift og ansøgt drift fremgår af tabel 9.

Tabel 9. Husdyrbrugets energiforbrug i nudrift og ansøgt drift

Ressource	Forbrug - nudrift	Forbrug - ansøgt	Ændring, %
Elforbrug, kWh	ca. 39.000	ca. 51.000	ca. 31
Dieselolie, l	ca. 10.000	ca. 10.000	-

Kommunen bemærker

Som det fremgår af tabel 9, vil energiforbruget – elforbruget – stige, som følge af ændringen/udvidelsen. Energiforbruget bør løbende følges, og forbruget bør af flere årsager til stadighed søges minimeret. Det vil være i ejers interesse at minimere driftsomkostningerne med hensyn til forbrug af energi, hvorfor Ikast-Brande Kommune antager, at der ikke vil blive forbrugt mere energi end nødvendigt på ejendommen.

2.7.4. Foderstoffer

Ansøgers oplysninger

På ejendommen opbevares følgende typer og mængder af foder:

- Korn (100 ton) – planlager i lade
- Soyaskrå (30 ton) – foderlade
- Mineraler (20 ton) – foderlade
- Færdigoder, svin (50 ton) – foderlade
- Grovfoder (f.eks. roer) (1.600 ton) – foderlade og stak på mark
- Ensilage – overdækket kule i marken.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at foderopbevaringen vil ske uden væsentlige miljømæssige gener.

2.7.5. Kemikalier m.v.

Ansøgers oplysninger

Opbevaring af kemikalier, dieselolie m.v. fremgår af skemaer i afsnit 2.7.6.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at håndtering og opbevaring af kemikalier m.v. vil foregå på en miljømæssig forsvarlig måde, når de til enhver tid gældende generelle regler overholdes.

2.7.6. Affald

Ansøgers oplysninger

Redegørelse over affald fra ejendommen fremgår af nedenstående skemaer:

Affaldstype	Opbevaring	Mængde pr. år	Modtager
Plast/brandbart	Container	200 kg	Afhentes Genbrugsplads
Flydende kunstgødning	-	-	-
Farligt affald - Kemiske midler, herunder sæbe m.m. - Akkumulatorer/batterier - Lysstofrør - spraydåser	- Ingen kemirum; markdrift fra anden ejendom - Ingen, klares på værksted - I værksted, 20 stk. - I forrum	- I forrum opbevares sæbe m.m. 20 kg - Små batterier i stuehus, 20 stk. - 0-20 stk. - 0-20 stk.	Genbrugsplads Miljøbil
Medicinrester, kanyler ect.	Kanyleboks	0-1 kg	Apotek Genbrugsplads
Aske (halmfyr m.m.)	-	-	-
Døde dyr	Kadaverkappe Overdækket Kølebrønd/fryser	Kvæg: 2.000 kg Svin: 4.000 kg	DAKA henter ca. 26 gange om året

Olieoplag

	Placering	Underlag	Tankpistol
Diesel/olie tank	Maskinhus	Fast, tæt u. afløb	6.000 l med automat stop
Påfyldningsplads		Fast, tæt u. afløb	
Oplag af motorolie, smøreolie m.v.	Maskinhus, værksted	Spildebakke, der kan rumme indholdet af den største beholder eller tæt bund med opkant u. afløb	

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at bortskaffelse af døde dyr sker på en miljømæssig forsvarlig måde, når de til enhver tid gældende generelle regler overholdes, og at bortskaffelse af øvrigt affald sker miljømæssigt forsvarligt, når Ikast-Brande Kommunes *Regulativ for erhvervsaffald*¹⁹ efterleves.

2.7.7. Skadedyr

Ansøgers oplysninger

¹⁹ Ikast-Brande Kommunes *Regulativ for erhvervsaffald* kan findes på:

http://www.affaldoggenbrug.ikast-brande.dk/media/2683951/regulativ_for_erhvervsaffald_2012.pdf

Der vil ske aktiv forebyggende rottebekæmpelse. Der bliver stillet monitoringskasser ved stalde og foderopbevaring. Ved konstateret aktivitet af rotter eller andre skadedyr iværksættes aktiv bekæmpelse. Foderspild og gødningsspild vil blive opsamlet, så det ikke tiltrækker rotter og andre gnavere.

Dybstrøelse kan være et ideelt sted for klækning af fluer, hvorfor forekomst af fluer i stalden kan blive problematisk, hvis den ikke håndteres. Gødningen lagres i gødningsshal, hvorfor der også her skal være fokus på indsats således, at der ikke er klækning af fluelarver herfra. Andre insekter udgør normalt ingen gener.

Gyllesystemer udgør normalt ingen risiko for udvikling af fluepopulation.

Bekæmpelse af skadedyr sker efter behov, og efter de udarbejdede retningslinjer for fluebekæmpelse. Rottebekæmpelse udføres af certificeret firma, ved monitoring og bekæmpelse ved konstateret angreb.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at der efter projektets gennemførelse ikke vil ske en væsentlig opformering af fluer og skadedyr på husdyrbruget, og at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Der henvises i øvrigt til vilkår 4.1.

2.7.8. Støv

Ansøgers oplysninger

Der er monteret støvfang på siloanlæg, og ventilation rengøres, så støvgener undgås. Veje belægges med stabilgrus, som afstedkommer mindst mulig støv ved kørsel.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at eventuel støvafgivelse fra produktionsanlægget ikke vil medføre væsentlige gener ved nabobeboelser og uden for bedriftens arealer i øvrigt.

2.7.9. Støj

Ansøgers oplysninger

Der kan forekomme støjkilder fra foderindblæsning, foderanlæg og kompressor, ventilation, transport til og fra ejendommen samt periodevis støj i forbindelse med markdrift.

Foderleverance forekommer så vidt muligt indenfor normal arbejdstid på hverdage, foder kan også omfatte korn indkøbt til foder. Der kan forekomme afvigelser i forbindelse med højtider og helligdage.

Ventilation af svinestald er aktiv hele døgnet i produktionsperioden. Der er forskel på effekten i sommer og vinter situation, og derfor vil der også være forskel på støj fra anlægget sommer og vinter.

Leverancer af dyr til og fra ejendommen forekommer ligeledes normalt på hverdage, der kan dog være undtagelser. Gylle kørsel er underlagt restriktioner i forbindelse med helligdage, det samme gælder for udkørsel af dybstrøelsen. Al øvrig transport kan forekomme på forskellige tidspunkter, dog normalt ikke søn- og helligdage.

Det tilstræbes, at køre i dagtimerne på hverdage. Ventilation rengøres og vedligeholdes, så der ikke kommer utilsigtet støj og andre gener.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at støjafgivelsen fra husdyrbrugets produktionsanlæg generelt vil være lavt. Eventuel støj fra bedriftens interne transportere samt støj fra de forskellige transportere til og fra anlægget, må forventes at blive mere hyppigt forekommende i takt med, at antallet af transportere øges i forbindelse med produktionsudvidelsen – se afsnit 2.7.11. Transportere til og fra anlægget. Ikast-Brande Kommune vurderer, at støjen fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener ved de omkringliggende nabobeboelser. Såfremt der indkommer velbegrundede klager over støj fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter, og kommunen vurderer, at der er tale om væsentlige støjgener, skal der indsendes dokumentation for, hvorvidt de specifikke krav, som fremgår af vilkår 5.1., er overholdt.

2.7.10. Lys

Ansøgers oplysninger

Lys tændes og slukkes automatisk i staldene. Udendørs lys tændes kun i de mørke timer. Nødvendig lys ved adgang til staldanlæg, lys tændes, så personale kan færdes sikkert.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at anvendelsen af lys i forbindelse med husdyrbrugets produktionsanlæg ikke vil være til væsentlig gene for nabobeboelser og omgivelserne i øvrigt.

2.7.11. Transporter til og fra anlægget

Ansøgers oplysninger

Udviklingen i antallet af forskellige typer transportere er vist i tabel 10. De fleste af transporterne foregår i dagtimerne, mens lastbiltransportere med korn og gyllekørsler kan foregå døgnet rundt.

Tabel 10. Samlet oversigt over det årlige antal transportere samt transporttype

Transporttype	Antal transportere, nudrift	Antal transportere, ansøgt drift	Forskel i antal transportere
Lastbiltransportere			
Foder	50	60	+10
Korn	100	100	-
Døde dyr	26	26	-
Brændstof (olie)	5	5	-
Dyr - kvier	100	100	-
Diverse	30	30	-
Traktortransportere			
Gyllekørsler	60	120	+60
Dyr - svin	50	120	+70
I alt:	421	531	+140

Det samlede antal transporter til og fra produktionsanlægget øges med ca. 26 % i forbindelse med projektets gennemførelse.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at transporterne til og fra husdyrbrugets produktionsanlæg ikke vil være til væsentlig gene for nabobeboelser og omgivelserne i øvrigt, når de til enhver tid gældende generelle regler og de supplerende vilkår for miljøgodkendelsen overholdes.

3. Anvendelse af bedste tilgængelige teknik – BAT

Faktaboks

Et husdyrbrug bør til stadighed søge at begrænse forureningen ved at indføre og gøre brug af den bedste tilgængelige teknik – kaldet BAT - til at nedbringe eventuelle miljøpåvirkninger og gener fra stalde, husdyrgødningsopbevaringsanlæg m.m. Teknologier til begrænsning af ammoniakemission og lugtpåvirkning m.v. samt til bedre udnyttelse af næringsstofferne i husdyrgødningen er i stadig udvikling.

For de virksomhedstyper, der er omfattet af den europæiske godkendelsesordning om industrielle emissioner (integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening) i IE-direktivet, udsender EU-kommissionen såkaldte BREF-dokumenter²⁰ ("BAT reference documents"), som fastlægger, hvad der må betragtes som den bedste tilgængelige teknik inden for de industrielle brancher, som IE-direktivet omfatter. I IE-direktivet er BAT defineret som: Det mest effektive og avancerede trin i udviklingen af aktiviteter og driftsmetoder, som er udtryk for en given tekniks praktiske egnethed som grundlag for emissionsgrænseværdier og andre godkendelsesvilkår med henblik på at forhindre eller, hvor dette ikke er muligt, begrænse emissionerne og indvirkningen på miljøet som helhed.

Oplysningskravet vedrørende BAT i forbindelse med ansøgninger om miljøgodkendelse af husdyrbrug er som udgangspunkt en redegørelse og dokumentation for, i hvilket omfang det valgte projekt bygger på anvendelse af den mindst forurenende og ressourceforbrugende teknik vedrørende blandt andet råvarer, energi, vand og andre hjælpestoffer, produktionsanlæg, processer og affaldsfrembringelse. Redegørelsen skal indeholde et resumé af de væsentligste af de eventuelle alternativer, som ansøger har undersøgt samt oplysninger om anvendelse af bedste tilgængelige teknik til reduktion af ammoniakemission og udvaskning af nitrat, samt oplysninger om hvordan et eventuelt fosforoverskud og udledning af fosfor nedbringes. En BAT-redegørelse vil som hovedregel typisk indeholde punkterne: management (godt landmandskab), og anvendelse af BAT inden for områderne foder, staldindretning, vand- og energiforbrug, opbevaring og behandling af husdyrgødning og udbringning. Redegørelsen skal for svine- og fjerkræbrug omhandle de teknologier, der er beskrevet i EU-kommissionens BREF-dokument om intensivt hold af svin og fjerkræ.

Miljøstyrelsen har udarbejdet Teknologiblade²¹, hvori dokumenteret teknik er beskrevet, og hvori der er redegjort for, hvor store reduktioner der kan forventes opnået ved brug af den pågældende teknik, samt hvor store mer-udgifterne eventuelt vil være.

²⁰ Rammerne for BREF-dokumentet, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, er baseret på punkt 6.6 i Bilag 1 i IPPC-direktiv 96/61/EF om *Anlæg til intensiv fjerkræ- eller svineproduktion med mere end a) 40.000 pladser for fjerkræ, b) 2.000 pladser for slagtesvin (over 30 kg) eller c) 750 pladser for søer.*

²¹ Teknologibladene er en samling af blade, som Miljøstyrelsen har udarbejdet med vejledende beskrivelser af tekniske løsninger, som kan begrænse forurening fra husdyrproduktion. Teknologibladene er dels opdateringer af gamle "BAT-byggeblade" og dels helt nye.

Miljøstyrelsen har derudover for hovedparten af de gængse husdyrproduktionsgrene formuleret vejledende BAT-standardvilkår, der beskriver en emissionsgrænseværdi for eksempelvis ammoniak eller fosfor som udtryk for en given husdyrproduktions opnåelige BAT-niveau. BAT-niveauet kan opnås ved brug af de dokumenterede teknikker, som er beskrevet i de nævnte Teknologiblade.

Husdyrbruget på Engvej 10, 7361 Ejstrupholm, er ikke omfattet af IE-direktivet.

3.1. BAT i forhold til management:

Ansøgers BAT-redegørelse

Sikring af produktionen ved tilstrækkelig tilsyn og vedligehold. Dyr og staldanlæg tilses minimum to gange dagligt. Der udføres små reparationer, når det er nødvendigt, og såfremt der er behov for det, bliver der tilkaldt service.

Det daglige arbejde består i tilsyn med dyr og anlæg. Det skal sikres, at det tilføres den ønskede mængde foder og vand, ligesom klima skal være optimalt for dyrene. Døde dyr fjernes dagligt og al mekaniske i anlæggene overvåges.

Kommunen vurderer

Godt landmandskab er en vigtig del af BAT. Selv om det er svært direkte at kvantificere miljøfordele, er det tydeligt, at ansvarsbevidst driftsledelse bidrager til en forbedret miljøpræstation for en bedrift med intensiv produktion. I henhold til BREF-dokumentet er det BAT, at identificere og implementere uddannelses- og træningsprogrammer for bedriftspersonale, at føre journal over vand- og energiforbrug, mængde af husdyrfoder, opstået spild og spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne, at have en nødfremgangsmåde til at håndtere ikke planlagte emissioner og hændelser, at iværksætte et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand, samt at faciliteterne holdes rene, at planlægge aktiviteter på anlægget korrekt, såsom levering af materialer og fjernelse af produkter og spild, samt at planlægge gødsning af markerne korrekt.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at husdyrbruget lever op til BAT-niveauet i forhold til management.

3.2. BAT i forhold til foder:

Ansøgers BAT-redegørelse

Til kvierne anvendes grovfoder og kraftfoder ifølge norm foderplan.

Slagtesvinene fasefodres, så indhold af blandinger passer til grisenes behov og udvikling. Der anvendes ikke medicinsk zink eller kobber.

Kommunen vurderer

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT, at sikre effektiv fodring gennem sammensætning af foderet, og løbende kontrol, så det stemmer overens med dyrenes behov.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at husdyrbruget lever op til BAT-niveauet i forhold til foder.

3.3. BAT i forhold til staldindretning:

Ansøgers BAT-redegørelse

Kvierne er opstaldet i eksisterende anlæg (delvis dybstrøelse og gyllesystem) og fortsætter uændret. Der er ingen BAT standardvilkår for kvier.

Slagtesvinestaldene er indrettet med delvis fast gulv, hvilket er BAT.

Kommunen vurderer

Med hensyn til BAT og staldsystemer er der flere forskellige definitioner på, hvad BAT er. Dels er der EU-kommissionens referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF), og dels er der Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier og Teknologiblade.

Der er metodefrihed med hensyn til valg af staldtype og miljøteknologi.

Vejledende emissionsgrænseværdier:

Den vejledende emissionsgrænseværdi er i husdyrgodkendelse.dk beregnet til at være 2.277,44 kg N pr. år, mens det faktiske tab er beregnet til at være 2.227,43 kg N pr. år. Derved lever husdyrbruget op til BAT i forhold til emission af ammoniak.

Den samlede tilladte emissionsgrænse for fosfor, begrundet i BAT, beregnes ud fra emissionsgrænseværdier (kg P pr. DE ab lager) i henhold til Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår vedrørende fosfor.

Miljøstyrelsen har vurderet, at der på nuværende tidspunkt ikke findes tilgængelige teknikker eller teknologiser, der kan anvendes til at fastlægge emissionsgrænseværdier for fosforudledningen fra kvægbesætninger.

I forhold til slagtesvineproduktionen, er den samlede tilladte emissionsgrænse for fosfor, begrundet i BAT, beregnet ud fra emissionsgrænseværdier (kg P pr. DE ab lager) i henhold til Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår vedrørende fosfor. Emissionsgrænseværdien for den fastlagte slagtesvineproduktion på husdyrbruget, for fosfor, beregnes til $(115,35 \text{ DE} * 22,3 \text{ kg P pr. DE})$ 2.572,97 kg P ab lager pr. år. Svinegyllen har, jævnfør IT-ansøgningssystemet, et indhold af fosfor på i alt 2.730,75 kg P pr. år, hvilket er ca. 158 kg højere end emissionsgrænseværdier.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at den ny generelle fosforregulering, som alle jordbrugsvirksomheder skal efterleve fra den 1. august 2017, er udtryk for den bedste tilgængelige teknik til at begrænse fosforemissionen og -påvirkningen af miljøet som helhed. Overskridelsen af den vejledende P-emissionsgrænseværdi forventes således opvejet af overholdelsen af den nuværende generelle fosforregulering, der normerer, hvilken fosforpåvirkning af omgivelserne, som er acceptabel.

3.4. BAT i forhold til vand- og energiforbrug:

Ansøgers BAT-redegørelse

Vandforbrug

Ejendommens vandforbrug er primært drikkevand til dyrene. Derudover bruges en mindre andel af vandet til rengøring i staldene. Der foretages vedligeholdelse af anlæg/udskiftning til nye drikkenipler

efter behov, som er sikret mod vandspild. Der iblødsættes inden rengøring, som er den mest effektive metode til vask med det laveste vandforbrug.

Der anvendes lovpligtig overbrusning ved slagtesvinene – overbrusningen benyttes også til iblødsætning.

Energiforbrug

Elektricitet anvendes til ventilation, lys, foderanlæg og ved overpumpning af gylle.

Der føres regnskab med vand- og energiforbrug via den årlige opgørelse fra forsyningsvæsenet. Energiforbruget følges nøje og vedligehold/udskiftning af ventilation/lys/foderanlæg foretages ud fra en overvejelse hvor energiforbruget er taget i betragtning.

Kommunen vurderer

I henhold til BREF-dokumentet, er det, til aktiviteter, hvor der bruges vand, BAT at reducere vandforbruget ved at udføre alt det følgende: rengøring af stald og udstyr med højtryksrensere efter hver produktionscyklus eller hver batch (det er vigtigt at finde en balance mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt), udførelse af regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild, registrering af vandbrug gennem måling af forbrug og detektering og reparation af lækager.

BAT i forhold til energi afhænger af dyretype; men for alle typer gælder det, at det er BAT at reducere elforbruget. Det kan f.eks. ske ved at anvende lavenergibelysning, optimere udformningen af ventilationssystemet i hver stald for at tilvejebringe god temperaturkontrol samt opnå minimumsventilation og undgå modstand i ventilationssystemerne gennem hyppigt eftersyn og rengøring af luftkanaler og faner.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at BAT-kravet i forhold til vand- og energiforbrug er opfyldt.

3.5. BAT i forhold til opbevaring og behandling af husdyrgødning:

Ansøgers BAT-redegørelse

Ingen af ejendommens gyllebeholdere har fast overdækning, men naturlige flydelag. Der føres logbøger. Der er to gyllebeholdere på ejendommen, og en på naboejendommen, Enghavevej 49, Ejstrupholm. Derudover benyttes der markstak til den komposterede dybstrøelse.

Det er ved tidligere tilsyn blevet indskærpet, at spjældet mellem gyllebeholderen fra 1987 (1.200 m³) og fortanken skulle afblændes, da gyllebeholderen ligger højere end fortanken. Der er alternativt valgt at bore hul i gyllebeholderen i niveau med jorden, så gyllebeholderen kun kan fyldes op til fortankens højeste niveau.

Beholderne kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger og væggene er tætte og beskyttede mod tæring. Lagrene tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, og gyllen omrøres kun i forbindelse med tømning eller overpumpning til vogn.

Gyllebeholderne er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at gyllebeholderne kontrolleres hvert 10. år, for at se om der skulle være tegn på begyndende utætheder. Alle tre gyllebeholdere er kontrolleret i 2009 og skal igen kontrolleres senest den 20. januar 2019.

Kommunen vurderer

I forhold til lagring af gylle i en beton- eller stålbeholder, er det i henhold til BREF-dokumentet BAT, at bruge en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger, at beholderens bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring, at lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvis hvert år, at der bruges dobbelte ventiler til alle ventiludgange fra lageret og at gyllen kun røres lige før tømning af beholderen ved f.eks. tilførsel på marken. Derudover er det BAT, at dække gyllebeholderne ved fast låg, tag eller en teltstruktur, eller ved hjælp af flydelag.

Kommunens samlede BAT-vurdering i forhold til anlægget

Ikast-Brande Kommune skal i henhold til *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen* ved fastlæggelsen af den bedste tilgængelige teknik i forbindelse med miljøgodkendelser af husdyrbrug anvende Miljøstyrelsens BAT-standardvilkår og tage særligt hensyn til følgende kriterier:

- 1) Anvendelse af teknologi, der resulterer i mindst muligt affald
- 2) Anvendelse af mindre farlige stoffer
- 3) Fremme af teknikker til nyttiggørelse og genanvendelse af stoffer, der produceres og forbruges i processen, og affald, hvor det er hensigtsmæssigt
- 4) Sammenlignelige processer, indretninger eller driftsmetoder, som er gennemprøvet med et tilfredsstillende resultat i industriel målestok
- 5) Teknologiske fremskridt og udviklingen i den videnskabelige viden
- 6) De pågældende emissioners art, virkninger og omfang
- 7) Datoerne for nye eller bestående anlægs ibrugtagning
- 8) Den tid, der er nødvendig for indførelse af den bedste tilgængelige teknik
- 9) Forbruget og arten af råstoffer, herunder vand, der forbruges i processen, og energieffektiviteten
- 10) Behovet for at forhindre eller begrænse emissionernes samlede påvirkning af miljøet til et minimum
- 11) Behovet for at forhindre uheld og begrænse følgerne heraf for miljøet
- 12) Informationer, som offentliggøres af offentlige internationale organisationer, herunder BAT-referencedokumenter, i det omfang disse er relevante for den pågældende type af husdyrbrug.

Ikast-Brande Kommune fastsætter i forbindelse med miljøgodkendelser emissionsgrænseværdier før eller i det punkt, hvor emissionerne udledes fra husdyrbruget, og inden eventuel fortynding. Ikast-Brande Kommune kan supplere eller erstatte emissionsgrænseværdierne med tilsvarende parametre eller tekniske foranstaltninger med tilsvarende funktion og miljøbeskyttelse. Ikast-Brande Kommune fastsætter emissionsgrænseværdierne, de tilsvarende parametre og tekniske foranstaltninger på grundlag af den bedste tilgængelige teknik uden, at der foreskrives anvendelse af en bestemt teknik eller teknologi.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at husdyrbruget anvender den bedste tilgængelige teknik, som denne er udtrykt ved den maksimale ammoniakudledning og fosforoverskud i kraft af Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier, Natur- og Miljøklagenævnets praksis og gældende *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelse*.

Med hensyn til forbrug af vand, elektricitet, brændstof, foder, hjælpestoffer og lignende bør dette løbende følges, og forbruget af disse bør af flere årsager til stadighed søges minimeret. Det vil være i ejers interesse at minimere driftsomkostningerne med hensyn til disse forbrug, hvorfor Ikast-Brande

Kommune generelt antager, at de pågældende forbrug løbende følges, samt at der ikke vil blive forbrugt mere end nødvendigt af det nævnte. Ikast-Brande Kommune finder i det konkrete tilfælde ikke anledning til at stille særskilte vilkår om de nævnte forbrugstyper i forbindelse med den aktuelle miljøgodkendelse.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at anvendelsen af farlige stoffer generelt er minimal på husdyrbrug, og finder, at generel lovgivning løbende justeres med henblik på at få farlige stoffer erstattet med mindre farlige. Ikast-Brande Kommune finder endvidere, at affaldsfrembringelse generelt søges mindsket – af såvel regulativmæssige, praktiske som økonomiske årsager. Nyttiggørelse og genanvendelse af stoffer og affald tilskyndes derudover generelt – af tilsvarende årsager.

Ikast-Brande Kommune vurderer afslutningsvist, at driften af husdyrbruget ikke indebærer væsentlige risici for miljøuheld og finder ikke anledning til at stille særskilte vilkår om bestemte modforanstaltninger i forbindelse med den aktuelle miljøgodkendelse.

4. Landskabelige og kulturhistoriske værdier

Husdyrbrugets beliggenhed skal vurderes i forhold til forskellige landskabsmæssige og kulturhistoriske udpegninger og beskyttelseshensyn i kommuneplanen (www.kommuneplan.ikast-brande.dk), fredninger og generel lovgivning. Det vil sige i forhold til: relevante bygge- og beskyttelseslinjer, fredede fortidsminder, beskyttede sten- og jorddiger, fredede områder samt landskabelige og kulturhistoriske værdier.

4.1. Landskabelige værdier

Faktaboks

Værdifulde landskaber

Landskaberne i Ikast-Brande Kommune er meget varierende med forskellige landskabelige værdier. Fra det kuperede dal-landskab øst for den jyske højderyg til det flade slettelandskab med heder og plantager vest for højderyggen. De værdifulde landskaber i kommunen er udpeget i kommuneplanen ud fra forskellige grundlag, hvorfor tiltagene for at beskytte dem ikke er ens.

I Kommuneplan 2013 – 2025 for Ikast-Brande Kommune er der udpeget værdifulde landskaber, hvor der er tale om både "bevaringsværdige landskaber" og "større sammenhængende landskaber", som i nogle områder er sammenfaldende.

I kommuneplanen er der foretaget en afvejning af landskabsinteresserne i hele kommunen. Det betyder, at det er de vigtigste landskabelige værdier i kommunen, der skal bevares og beskyttes. Det vil sige de landskaber, der i kraft af dramatik, mangfoldighed eller monotoni besidder en særlig fortællerværdi, æstetisk værdi og/eller rekreativ værdi.

De "bevaringsværdige landskaber" er landskaber, som rummer en stor fortællerværdi – eksempelvis: ådalene i de store åsystemer med deres søer og dalstrøg, bakkeøerne på smeltevandssletterne samt hederne og plantagerne. I de værdifulde landskaber kan man ofte aflæse, hvordan landskabet er skabt, for eksempel er Søhøjlandet mod øst stærkt præget af den seneste istid, isens bevægelser og isens afsmeltning.

De "større sammenhængende landskaber" er landskaber, som generelt er almindelige, sammenhængende landskabsområder i det åbne land og er præget af landbrug, skovbrug, mindre landsbyer, bebyggelser og småveje m.m., spredt i landskabet. Større sammenhængende landskaber er landskabet, som er uforstyrrede, hvilket betyder, at landskabet som udgangspunkt ikke er visuelt og støjmæssigt påvirket af større tekniske anlæg som eksempelvis større el-ledningsnet, veje, større produktionsanlæg, vindmøller, master, og større by- og sommerhusområder.

Geologiske værdier

I Kommuneplan 2013 – 2025 for Ikast-Brande Kommune er der udpeget "*geologiske bevaringsværdier*".

Geologiske værdier omfatter lag i jorden – også kaldet profiler – eller sammenhængende landskabsformer. De har betydning for forskning, undervisning og fortællingen om landskabets tilblivelse. Det er derfor vigtigt, at der er adgang til de geologiske værdier, og at de ikke bliver sløret af beplantning, byggeri og andre former for anlæg.

De fleste geologiske værdier indeholder betydelige fortællinger om en egn natur og kultur. Ikast-Brande Kommune rummer fortællingen om, hvordan isen formede det jyske landskab. Fra det kuperede morænelandskab i øst omkring Nørre Snede til den flade og let skrånende smeltevandslette med spredte bakkeøer og brede ådale, der strækker sig mod nord og vest.

Der foretages ikke noget nybyggeri i forbindelse med projektet.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer på baggrund af det oplyste:

- at gennemførelse af projektet – og driften af husdyrbruget i øvrigt – ikke vil forringe landskabets karakter og fortællerværdi i de udpegede landskabsområder
- at gennemførelse af projektet – og driften af husdyrbruget i øvrigt – ikke vil medføre væsentlige landskabelige ændringer i forhold til den eksisterende tilstand.

4.2. Kulturhistoriske værdier

Faktaboks

Landskabet i Ikast-Brande Kommune er præget af menneskets virke igennem årtusinder. Overalt finder vi historiske spor, der fortæller om samfundsudviklingen og om, hvordan mennesket har påvirket omgivelserne. Mange af de historiske spor er kulturhistoriske værdier, der har så stor værdi for formidlingen af og betydningen for vores kulturforståelse, at de er værd at bevare og derfor fortjener en særlig beskyttelse.

Ikast-Brande Kommune er ikke præget af værdifuld bygningskultur, her findes ingen købstæder, slotte eller herregårde. Her er det jorden og infrastrukturen, der har skabt vores værdifulde kulturhistoriske spor. Det er historien om, hvordan mennesket opdyrkede heden og udnyttede jordens ressourcer til overlevelse, og historien om hvordan jernbanen og Hærvejen har skåret sig gennem landskabet og dannet grundlaget for byerne.

I Kommuneplan 2013-2025 for Ikast-Brande Kommune er der udpeget kulturhistoriske værdier, hvor der er tale om både "*værdifulde kulturmiljøer*" og "*kulturhistoriske bevaringsværdier*". Der er foretaget

en afvejning af de kulturhistoriske interesser i hele kommunen. Det betyder, at det er de vigtigste kulturhistoriske værdier i kommunen, der skal bevares og beskyttes.

De "værdifulde kulturmiljøer" er typisk større eller mindre områder, der eksempelvis afspejler: en bestemt tidsepoke eller en landsbytype, et område med en koncentration af fortidsminder som gravhøje og arkæologiske fund eller kirker med kirkegårde og deres omgivelser.

De "kulturhistoriske bevaringsværdier" er typisk enkeltelementer, som mindsten og enkeltgravhøje, fredede og bevaringsværdige bygninger og anlæg eller stendiger, alléer og levende hegn.

Udpegningen af kulturhistoriske værdier betyder ikke, at der ikke kan ske udvikling inden for eller umiddelbart uden for de udpegede områder. Det skal dog sikres, at udviklingen sker med viden om og under hensyntagen til de kulturhistoriske værdier, så det undgås, at de kulturhistoriske elementer og spor går tabt eller bliver forringet.

Jævnfør Kommuneplan 2013 – 2025 for Ikast-Brande Kommune skal det undgås, at nyt byggeri, anlæg eller ændringer i landskabet udformes eller placeres på en måde, der forringer oplevelsen eller kvaliteten af de udpegede kulturhistoriske værdier.

Som nævnt, er der ikke nybyggeri i nærværende projekt.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, på baggrund af det oplyste:

- at projektets gennemførelse på husdyrbruget ikke vil være i strid med hensynet til de kulturhistoriske interesser i området
- at husdyrbrugets drift – ved overholdelse af de til enhver tid gældende regler – vil ske under hensyntagen til bevarelsen af de kulturhistoriske værdier i landskabet.

5. Bilagsfortegnelse

Bilag 1 – Beredskabsplan, Engvej 10, 7361 Ejstrupholm

Kortbilag A – Situationsplan

Kortbilag B – Arealudpegninger i henhold til *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*

Kortbilag C – Arealer registreret som beskyttet efter *Naturbeskyttelseslovens* § 3

Bilag 1

Beredskabsplan, Engvej 10, 7361 Ejstrupholm

Beredskabsplan for Engvej 10 Ejstrupholm

Indholdsfortegnelse:

TELEFONNUMRE	3
BRAND- OG	4
EVAKUERINGSINSTRUKS	4
KEMIKALIE- OG OLIESPILD	5
INSTRUKS	5
STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE	6
STRØMSVIGT	7
INSTRUKS	7
TRANSPORT AF	8
BEKÆMPELSESMIDLER	8
Bilag A Kort over ejendommen	9
Bilag B Kort over udløbspunkter fra dræn til vandløb	10

Udarbejdet af Martin Andersen

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig. Beredskabsplanen findes i mappe på kontoret/og i forrum ved produktionen.

Kort materiale.

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af:

1. Kemikalielager (f.eks. bekæmpelsesmidler, handelsgødning, svovlsyre til forsuring)
2. Dieseltanke og olietanke (overjordiske og nedgravede)
3. Drænbrønde / regnvandsbrønd / afløb
4. Udløbspunkter til vandløb / jord fra dræn
5. Slukningsmateriel og åndedrætsværn
6. Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v.
7. vt. fald/kote mod vandløb/dræn/brønde og boreriger
8. Trykflasker/oplag af f.eks. F-gas, stationære F-gasbeholdere, svejseanlæg m.v. -
9. Flugtveje for dyr/ frigørelse mm.

Husk

Ved store uheld ring altid 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 1-1-2.

Efter brand mm. tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af staldmm. Ikast-Brand Kommune, 9628 1112.

TELEFONNUMRE

Nærmeste telefon: 30 70 02 66 Martin – 24 25 43 84 Keld –
21 62 37 89 Karen Marie

Miljømyndighed Ikast Brande	kontaktes på telefon	96 28 11 12	dag eller nat
Falck	kontaktes på telefon	70 10 20 30	dag eller nat
Brandvæsen	kontaktes på telefon	99 60 32 90	dag og nat – akut ring 112
Lægevagt	kontaktes på telefon	70 11 31 31 75 77 20 20	efter kl. 16 dag
Tandlægevagt	kontaktes på telefon	40 51 51 62	dag eller nat
Landbocenteret	kontaktes på telefon	86 82 16 66	dag eller nat
Dyrlæge	kontaktes på telefon	23 71 08 15 86 85 50 66	dag eller nat
Foderstofforretning	kontaktes på telefon	75 77 29 29	dag eller nat
Elektriker	kontaktes på telefon	75 77 20 55 20 45 41 18	dag eller nat
Smeden	kontaktes på telefon	21 42 67 94	dag eller nat
VVS	kontaktes på telefon	21 42 67 94	dag eller nat
Ventilationsfirma	kontaktes på telefon	97 11 85 00 Funk 72 17 55 55 Skov	dag eller nat

BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

1. Tilkald brandvæsenet - RING 112 - oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
Martin Andersen, Engvej 10, 7361 Ejstrupholm
- Hvad er der sket og at det er en gårdbrand
- Er der tilskadekomne - hvor mange –
- Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget

2. Kontakt ejeren, Martin Andersen, på tlf. 30 70 02 66

3. Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskortet.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden - forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer

4. Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet

oplys endvidere:

- Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed
- Hvor det brænder
- Brandens omfang
- Hvor der er adgangsveje

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Ildslukker i bygningerne: værksted, kostald og svinestald

KEMIKALIE- OG OLIESPILD INSTRUKS

1. Ved større overløb af kemikalier og olie - RING 112 – oplys:
  - Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
Martin Andersen, Engvej 10, 7361 Ejstrupholm
  - Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud
  - Om der er risiko for forurening af vandløb ,drikkevand
2. Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne
3. Kontakt ejeren, Martin Andersen på tlf. 30 70 02 66
4. Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 96 28 11 12
5. Forsøg opdæmning for at undgå, at det løber til drænbrønd placeret (se vedlagte kort). Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden og art. Er f.eks. olie løbet til dræn kan man lave en opdæmning af vandløbet med en bigballe ... (se vedlagte kort)
6. Hvis mælk, kemikalier eller olie er løbet i vandløbet vil det påvirke dambrug på – ingen dambrug i nærheden
7. Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet

I værkstedet findes der savsmuldspakker og kattegrus der kan benyttes til at opsuge spildte væsker.

STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v. skal ligeledes noteres på kortet over ejendommen.

Vand

Hovedhane sidder ved malke rummet

I 1-6 -stald sidder stophane ved varmegenvinding

I kostald sidder stophane ved: for enden af gangen

Elektricitet

Hovedafbryder sidder i: bilgaragen

El-tavle sidder i: bilgaragen

Nye 10 ampere sikringer opbevares i stuehusets bryggers

Nye 16 ampere sikringer opbevares i stuehusets bryggers

Nye 63 ampere sikringer opbevares i stuehusets bryggers

Der bruges automatsikringer.

Afbryder til maskinhus sidder ved dør i maskinhus

STRØMSVIGT INSTRUKS

1. Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.
2. Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben.
3. Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).
4. Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.
5. Ved strømsvigt ring til MES og forhør om varigheden af udfaldet. Telefon nr. 97 18 03 77 el. 75 77 20 20 (elektriker Høj el, Ejstrupholm)

TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

1. Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (eks. en køleboks) er velegnet.
2. Medbringe en spand/sæk med fint savsmuld til opsugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtigt indsats fjernes fra jorden.
3. Medbring altid en mobiltelefon således at det er muligt at hurtigst at tilkalde hjælp ved held.
4. Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpeudstyr og øjenskylllemiddel til rådighed

Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

Derudover gælder følgende:

- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

Bilag A Kort over ejendommen

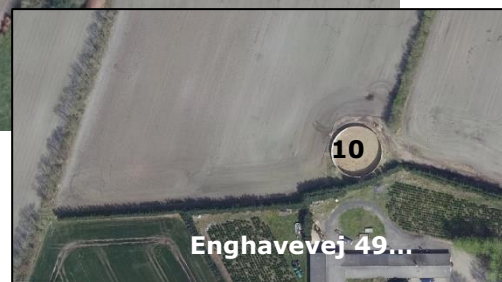

1. Kemikalielager (f.eks. bekæmpelsesmidler, handelsgødning, svovlsyre til forsuring) – jorden er udlejet – derfor ingen kemikalier
2. Dieseltanke og olietanke (overjordiske og nedgravede)
3. Drænbrønde / regnvandsbrønd / afløb, kort B
4. Udløbspunkter til vandløb / jord fra dræn, kort B.
5. Slukningsmateriel og åndedrætsværn
6. Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v. Eltårne, Hovedhane vand
7. Evt. fald/kote mod vandløb/dræn/brønde og borer
8. Trykflasker/oplag af f.eks. F-gas, stationære F-gasbeholdere, svejseanlæg m.v.
9. Flugtveje for dyr/ frigørelse mm.

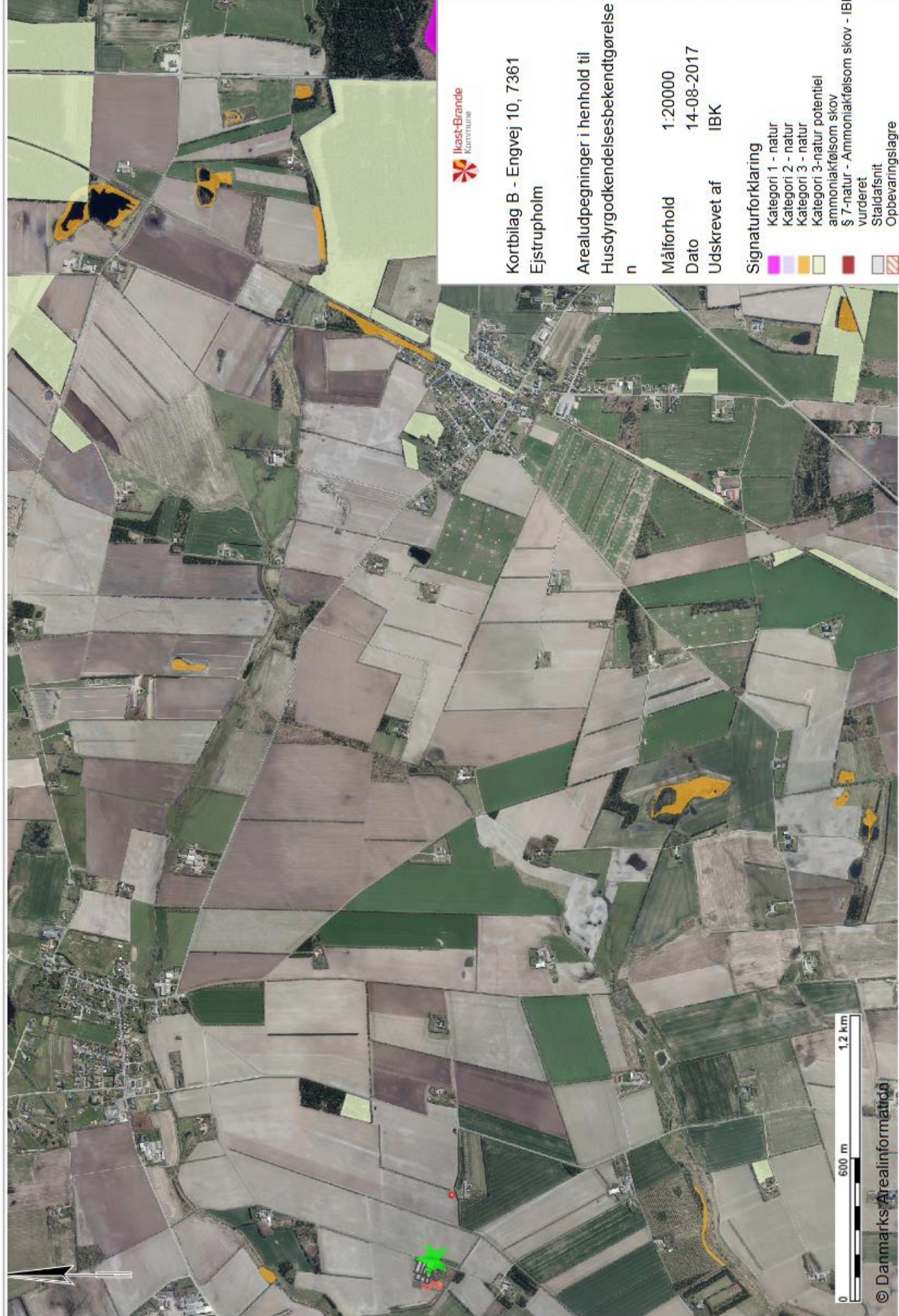
Bilag B Kort over udløbspunkter fra dræn til vandløb

Kortbilag A
Situationsplan

Bygningsnr.	Anvendelse
1	Kvier, dybstrøelse
2	Kvier, spaltebokse
3	Kvier, bindestald m. riste
4	Kvier, dybstrøelse
5	Slagtesvin, delvis spaltegulv, 50-75% fast gulv
6	Slagtesvin, delvis spaltegulv, 50-75% fast gulv
7	Fast gødning i halmlade...
8	Gyllebeholder, 850 m ³
9	Gyllebeholder, 2.150 m ³
10	Gyllebeholder, 2.000 m ³ (Enghavevej 49)

Kortbilag B - Engvej 10, 7361
Ejstrupholm

Arealudpegninger i henhold til
Husdyrgodkendelsesbekendtgørelse

Målforhold 1:20000
Dato 14-08-2017
Udskrevet af IBK

Signaturforklaring

- Kategori 1 - natur
- Kategori 2 - natur
- Kategori 3 - natur
- Kategori 3-natur potentiel ammoniakfølsom skov
- § 7-natur - Ammoniakfølsom skov - IBK vurderet
- Staldafsnit
- Opbevaringslagre

Kortbilag C - Engvej 10, 7361
Ejstrupholm

Arealer registreret som beskyttet
efter naturbeskyttelseslovens § 3

Målforhold 1:10000

Dato 08-08-2017

Udskrevet af IBK

Signaturforklaring

- Eng
- Hede
- Mose
- Overdrev
- Sø
- Beskyttede vandløb
- Staldafsnit
- Opbevaringslagre